

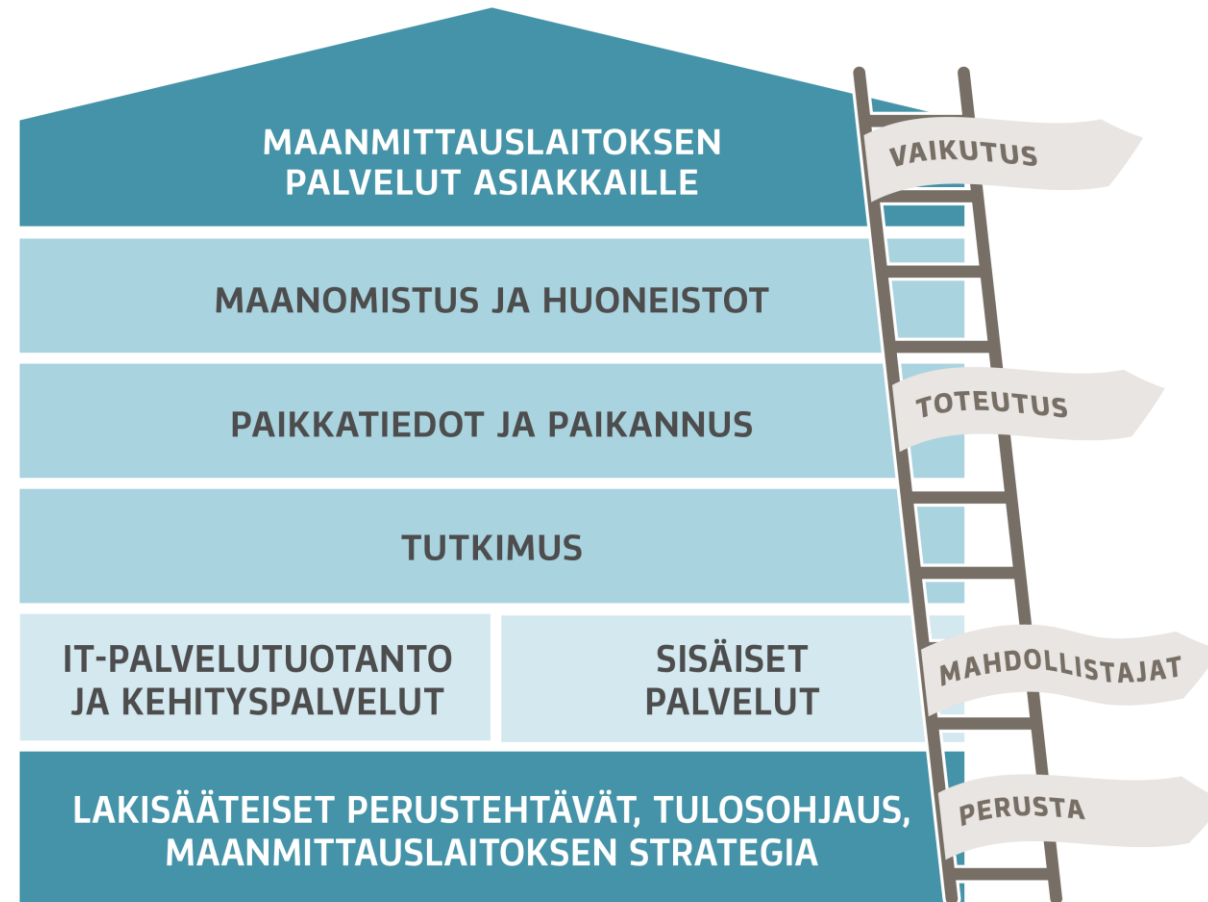
MML
MAAN-
MITTAUS-
LAITOS

Innovatiivisten hankintojen johtaminen -webinaari

8.6.2022

Arto Mikkola
MML

Laadukkaat ja turvalliset palvelut asiakkaille

Innovatiivisten hankintojen teema-akatemia

"Kehitysohjelmassa tunnustetaan organisaatiolle sopiva tapa johtaa uudistumista innovatiivisten hankintojen avulla."

KEINO-osaamiskeskus

Työ- ja elinkeinoministeriön ohjaama ja rahoittama KEINO-osaamiskeskus (Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus) on osa hallitusohjelman toteutusta. KEINO tukee ja auttaa julkisia hankkijoita kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen kehittämisessä.

DigiFinland

KEHA-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus

Valtori | Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus

Matti Hyytinen YHA
Eila Parviainen YHA
Kimmo Perttilä MITPA
Juha Lindfors YHA
Erkki Ojajärvi MITPA
Arto Mikkola YHA

Lähtökohdat

Mitä on innovatiivisuus?

- Kyky ja halua uudistua sekä **luoda uudistumisvalmiutta**

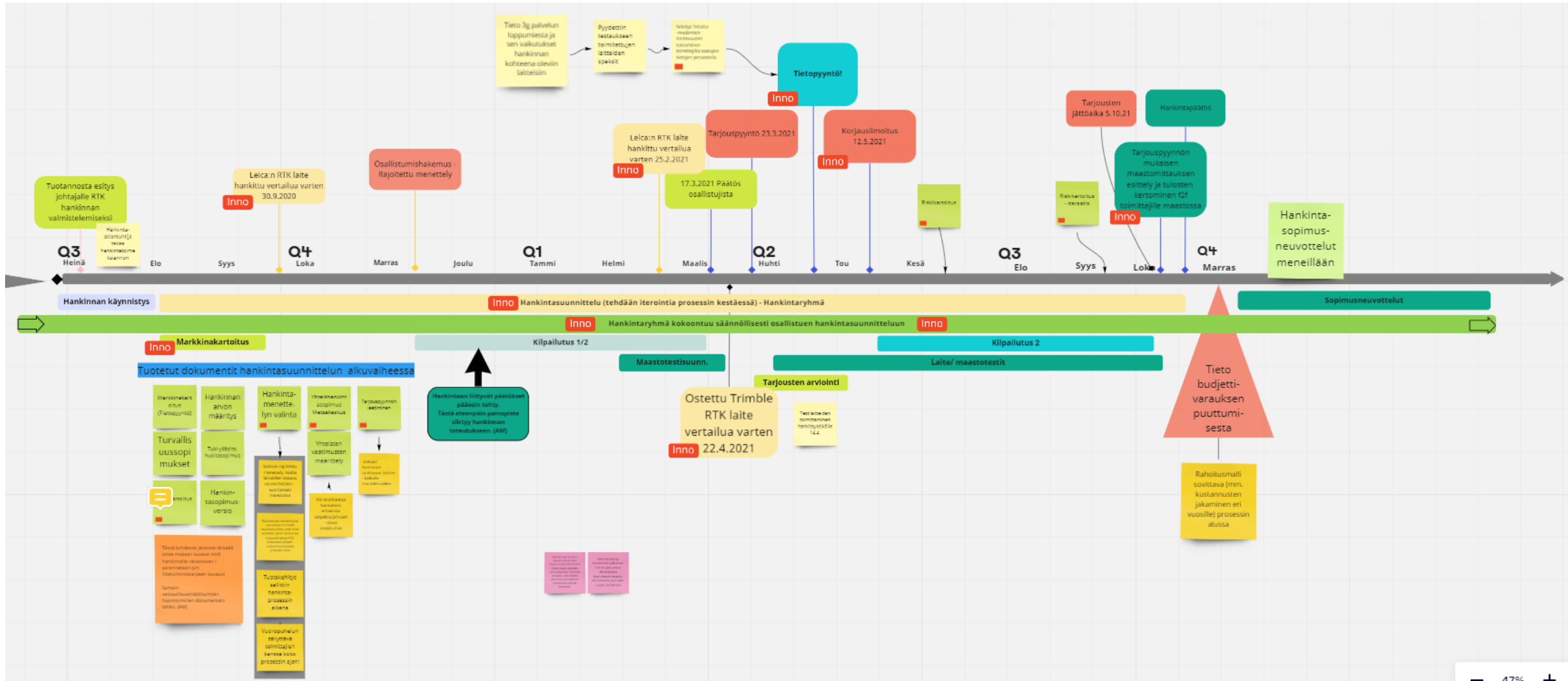
Mitä MML KEINO-akatemiassa halusi lähteä ratkaisemaan?

- Lähdimme luomaan uudistumisehdotuksia valittujen teemojen osalta
- Muutos koskee toimintatapoja, menetelmiä, ajattelutapaa, tietojärjestelmää...
- Tärkeintä on päästä **yhdessä** liikkeelle ja **oppia**

Mitkä aiheet valikoituivat KEINO-akatemiassa edistettäväiksi?

- **Vastuullisuus hankinnoissa**
- **Hankintojen tilannekuvan luominen** => mahdolliset prosessimuutokset

CASE: RTK-mittalaitehankinta

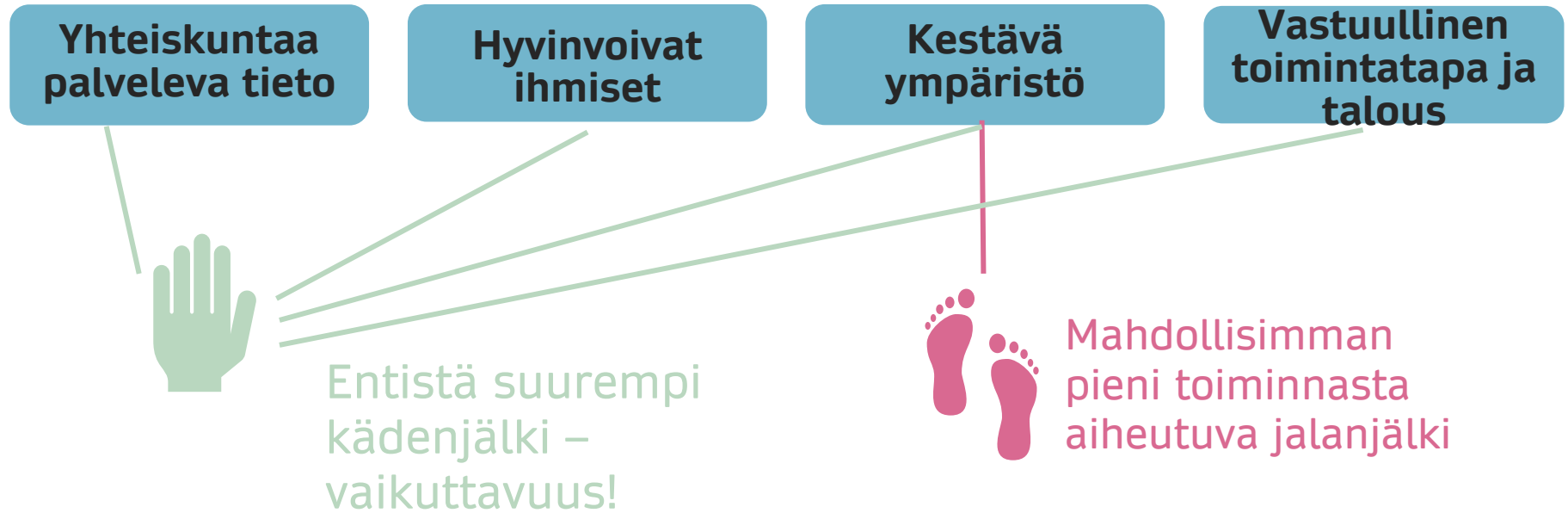
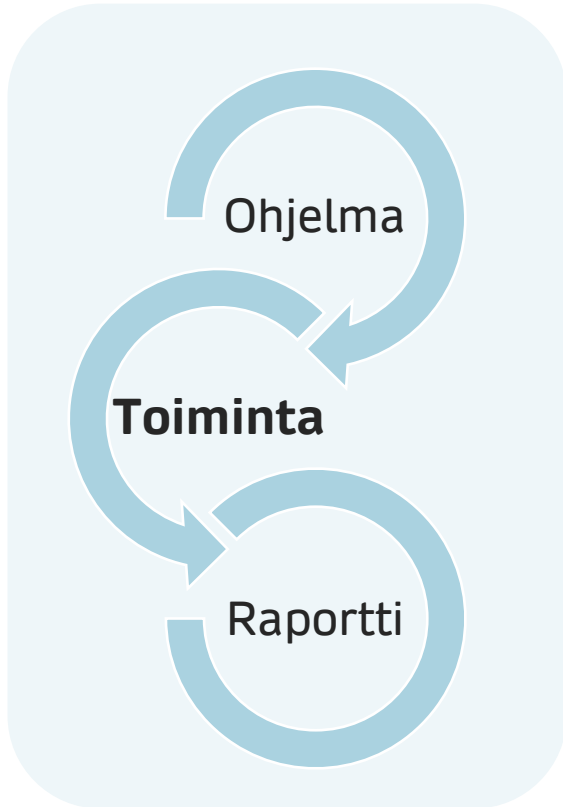

Vastuullisuus hankinnoissa

Vastuullisuuden kehityskulku ja ohjelman teemat

Yhteiskuntaa palveleva tieto

Käyttötarkoitukseen tarkoin testattu laitteisto
=> mittaustulokset ja rekistereiden sisältö paranee

Testausaineiston luovutus valmistajille
=> Laitekanta kehittyy myös muiden käyttäjien eduksi

Mahdollistetaan hankinnalla eri kokoisten yritysten osallistumismahdollisuus?
=> Markkina kehittyy

Hyvinvoivat ihmiset

Käyttötarkoitukseen tarkoin testattu laitteisto
=> Henkilöstön työtyytyväisyys

Oikein mitoitettu laitekanta
=> Henkilöstön työtyytyväisyys

Tuotantoketjussa ei poljeta ihmisoikeuksia ja varmistetaan oikeudenmukaiset työolot
=> Yleiset ihmisoikeudet

Tuetaanko hankinnalla työllistymistä?
=> Ihmisten perusoikeudet

Kestävä ympäristö

Käyttötarkoitukseen tarkoin testattu laitteisto
=> Tehokas työskentely, matkustustarve optimoituu

Laitteiden käytön pitkä elinkaari (*huomioitava kokonaisuus laite+huoltosopimus*) => vaihtoväli pitenee

Laitteiden kierrätys käytön jälkeen
=> Esillä hankintavaiheessa

Laitteiden tuotantovaiheen hiilijalanjäljen huomioiminen hankinnassa?

Vastuullinen toimintatapa ja talous

Käyttötarkoitukseen tarkoin testattu laitteisto
=> tuloksellisuus

Oikein mitoitettu laitekanta
=> Taloudellisuus
=> tuloksellisuus

Laitteiden käytön pitkä elinkaari (*huomioitava kokonaisuus laite+huoltosopimus*) => elinkaarikustannukset

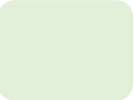
Oikea-aikainen hankinta
=> Kokonaiskustannukset hallinnassa

Vaihtoehtoiset tarpeen ratkaisutavat
=> Kokonaiskustannukset hallinnassa

Hankinta ei sisällä tarpeettomia toimittajaketjuja
=> Kustannukset hallinnassa

Hinta kriteerinä
=> Kustannukset hallinnassa

Tasapuolisuus, syrjimättömyys ja avoimuus hankintavaiheessa
=> Toimivat markkinat

 = teot ja valinnat heijastuu erityisesti MMLn ydintoimintaan ja sisäisiin asioihin

 = teot ja valinnat heijastuu MMLn ulkopuolelle

Kriteeristö yrityksen tilasta
=> Tuetaan lainmukaista toimintaa

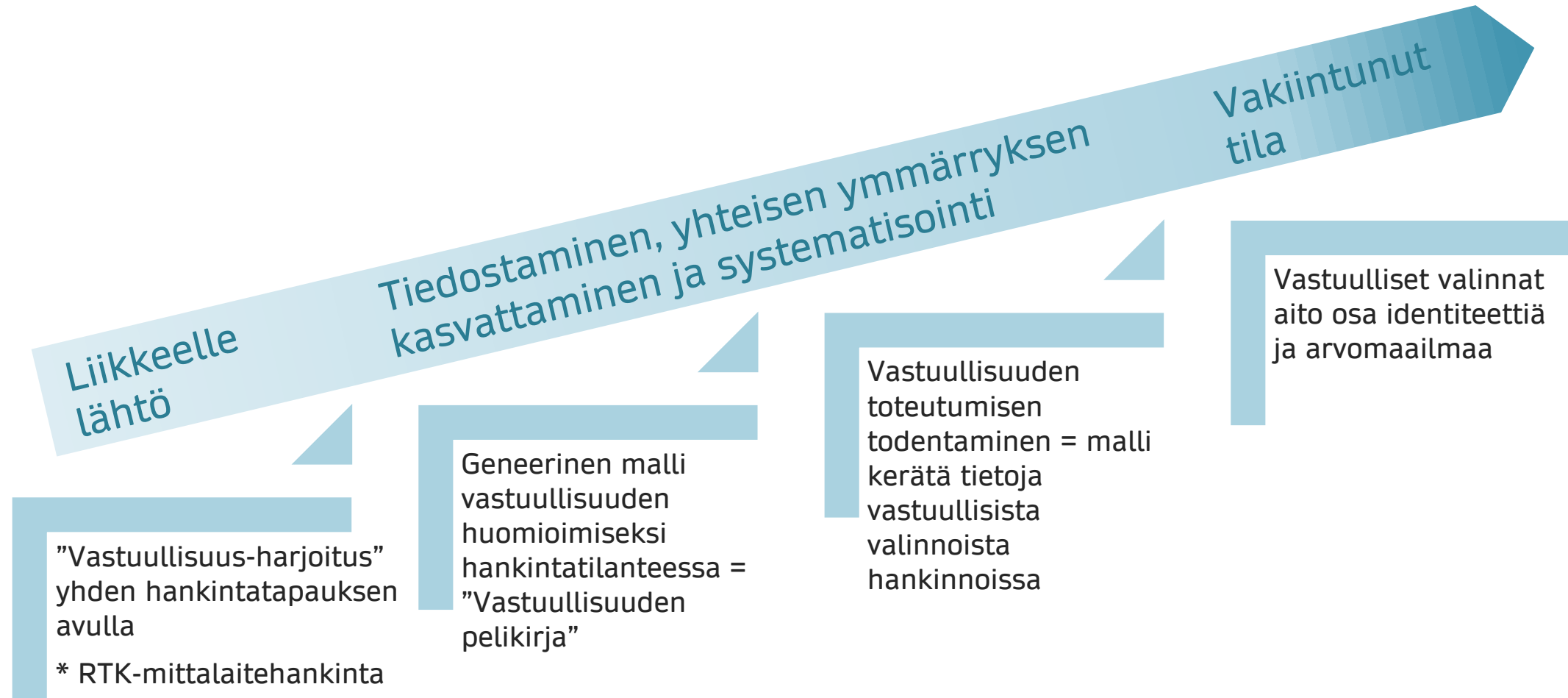
Vastuullisuuskriteereiden pohdintaa

YHTEISKUNTAA PALVELEVA TIETO	HYVINVOIVAT IHMISET	KESTÄVÄ YMPÄRISTÖ	VASTUULLINEN TOIMINTATAPA JA TALOUS
Tavaran tai palvelun vaikutus sillä tuotettaviin asiakastuloksiin (esim. rekisterien laatu)	Käyttäjäkunnan käyttökoke- muksen korostaminen (käyttökokemus ja työtyytyväisyys)	Ympäristövastuulliset näkökulmat on otettu huomioon (tavarahankinnoissa kierrätys ja valmistusvaikutukset)	Hankinta pohjautuu perusteelliseen tarveharkintaan (kustannustehokkuus, tuloksellisuus, vaihtoehdot ratkaisut)
Hankintaprosessin aikana syntyvän testaus ym. tiedon hyödyntäminen toimittajan tuotekehityksessä.	Toimittajavalinta eettiset seikat huomioiden (esim. ihmisoikeudet tai työllistyminen)	Laitteen tai palvelun tehokas käyttö (tuloksellisuus ja käyttöikä)	Virastojen keskeisten yhteishankintojen hyödyntäminen
Toimittajakentän osallistumismahdollisuuksien turvaaminen (esim. pk-yritykset)			Riskienhallinnan ja turvallisuusnäkökulmien varmistaminen
Mittarit: 1) xxxx	Mittarit: 1) Hankinnan onnistuminen, kysely	Mittarit: 1) Kierrätysaste 2) Tuottavuus	Mittarit: 1) Tarveselvitysten määrä 2) Nettomenot 3) Tietoturva ja -suojakysymykset tarkastettu K/E

Vastuullisuus hankinnoissa, toimenpidesuunnitelma

Varmistamme vastuullisuusnäkökulmien toteutumisen hankintatoimissamme ja toimitusketjuihin liittyvissä ohjeistuksissa. Vuonna 2022 keskitymme erityisesti IT-palvelutuotannon hankintaketjun tarkasteluun.

YHA JA
MITPA

MML
MAAN-
MITTAUS-
LAITOS

Hankinnan tilannekuva

Havainnot nykytilasta (case; RTK)

1. Hankinnat ruuhkautuvat kausittain - toteuttajien työkuormaa on hankala säädellä

2. Jotkin hankinnat jäävät aikataulullisesti viime tinkaan tai myöhästyvät tai jätetään toteuttamatta

3. Hankintojen toteutuksen jonohallinnassa haasteita (ad hoc-hankinnat)

4. Hankintojen kokonaiskuvan hahmottaminen eri yksiköiden/toimijoiden kesken haastavaa

5. Talouden jatkuvaa ennustetietoa tulevista hankinnoista ei ole saatavilla, vain kirjanpidon toteumat

6. Joidenkin hankintojen suhde strategisiin tavoitteisiin näyttää olevan löyhä

Tilannekuvan hahmottaminen, miten edettiin?

Hankintojen tilannekuva on toimintayksiköiden hankintatarpeiden, meneillään olevien ja toteutuneiden hankintojen tiedoista muodostettu kokonaiskuva.

RTK-laitteen
hankintaprosessi
käsiteltiin ja kuvattiin
yksityiskohtaisesti

Luotiin
hankintaprosessin
generinen malli,
jolloin hankinnan
vaiheistus selkeni

Huomio kiinnittyi
hankintaprosessin
alkupäähän
= tarpeen määrittely

Tietojen ylläpito ja hallinta

Sopimuksen elinkaarenhallinta

Tarpeesta sopimukseen

Tilauksesta maksuun

Tarpeen tunnistaminen

Suunnittelu

Kilpailutus

Sopimus

Tilaaminen

Ostolaskujen käsittely

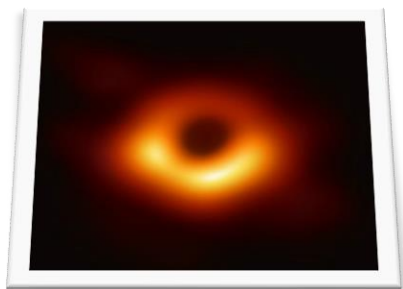
Maksaminen

Arviointi

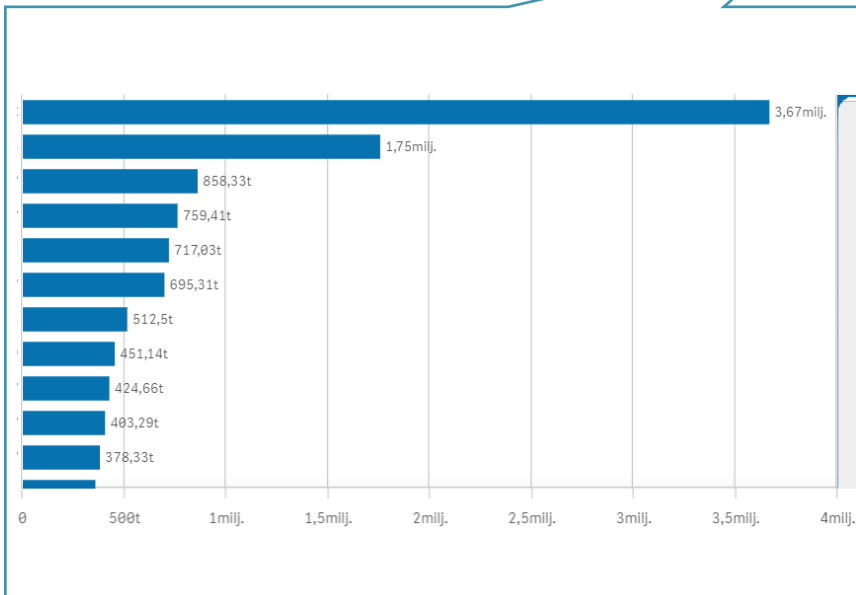
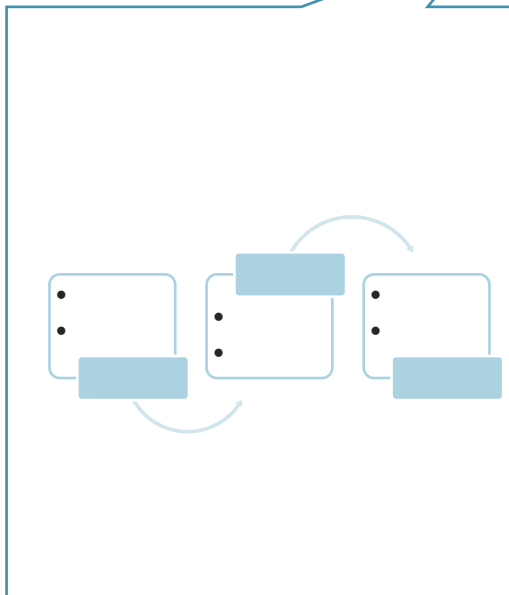
Tarpeen määrittely

"Tekninen hankintavaihe"

Toteutunut hankintavaikutus

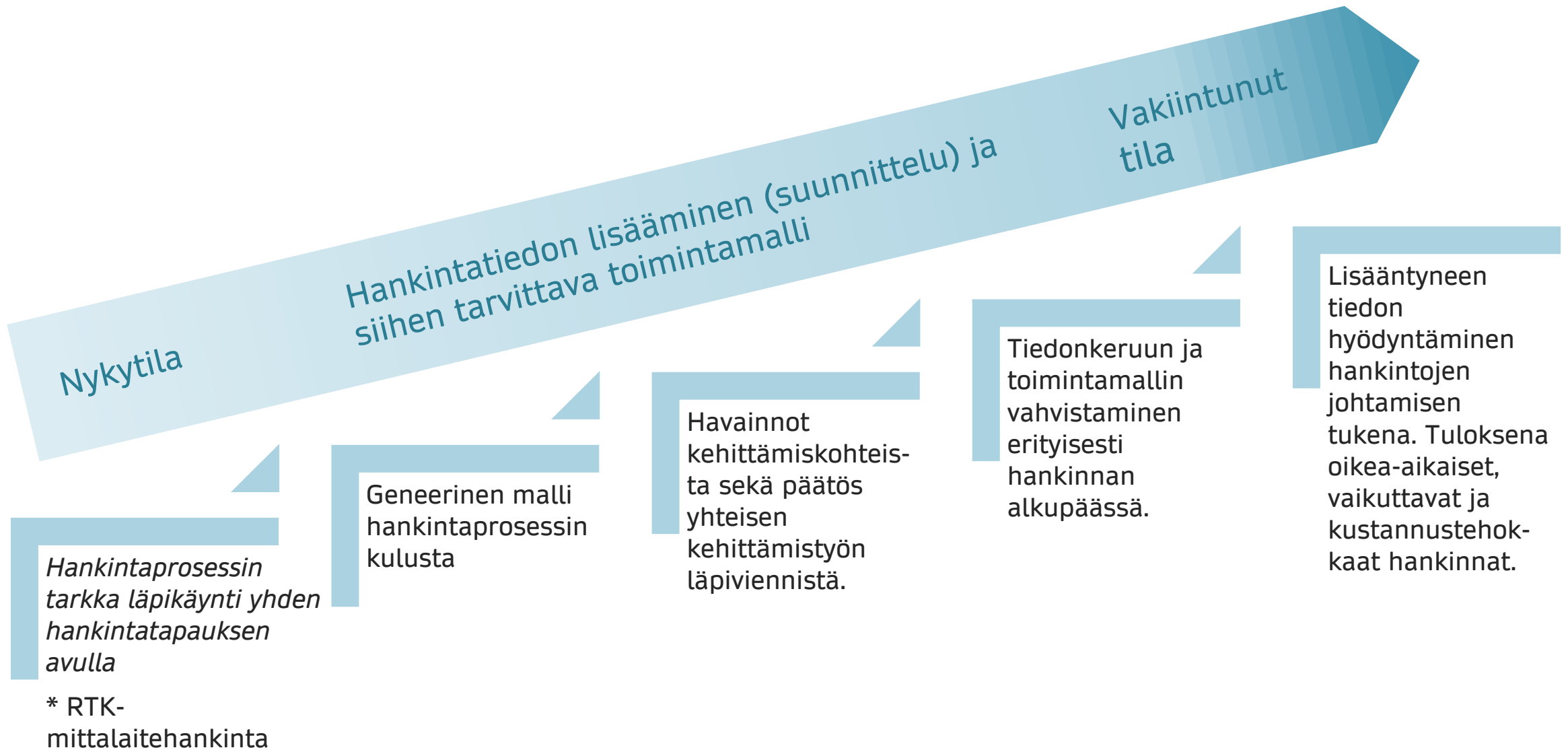
MAANMITTAUSLAITOS

Yht. 40-48 M€

- [TA459 Sekalaiset menot](#)
- [TA450 Matkat](#)
- [TA4202 Toimitilojen vuokrat](#)
- [TA4203 Muut vuokrat](#)
- [TA430 Palvelujen ostot](#)
- [TA405 Aineet ja tarvikkeet](#)
- [TA11 Investoinnit](#)

Hankintojen tilannekuva, toimenpidesuunnitelma

Yhteiseen suuntaan

